

Sygnatura akt I C 61/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 września 2020 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi- Widzewa w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący sędzia Krzysztof Turbiński

Protokolant staż. Agata Wójciak

po rozpoznaniu w dniu 7 września 2020 roku w Łodzi

sprawy w powództwa Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł.

przeciwko M. D. (1)

z udziałem interwenienta ubocznego Miasta Ł.

o opróżnienie lokalu mieszkalnego

1. utrzymuje wyrok zaoczny z dnia 29 marca 2019 roku w mocy w części, tj. w zakresie punktów 1, 2, 3 i 5;
2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 200 (dwieście) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu;
3. przyznaje adwokatowi P. G. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem 60/100) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu pozwanemu, którą wypłacić z środków Skarbu Państwa- Sądu Rejonowego dla Łodzi- Widzewa w Łodzi.

Sygnatura akt I C 61/19

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 16 stycznia 2019 roku skierowanym przeciwko M. D. (1) Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w Ł. wniosła o nakazanie pozwanemu opróżnienie i wydanie lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w Ł. przy al. (...) oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Jako podstawę żądania wskazano brak tytułu prawnego z uwagi na wygaśnięcie prawa lokatorskiego do lokalu oraz zakłócanie porządku domowego przez pozwanego.

(pozew k. 2 – 5)

W dniu 26 marca 2019 roku Miasto Ł. zgłosiło interwencję uboczną w sprawie i wniosło o oddalenie powództwa, a w przypadku jego uwzględnienia o ustalenie braku uprawnienia pozwanego do lokalu socjalnego, a także zasądzenie na rzecz interwenienta ubocznego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

(interwencja uboczna k. 60 – 61)

Wyrokiem zaocznym z dnia 29 marca 2019 roku Sąd nakazał pozwanemu opróżnienie lokalu mieszkalnego numer (...), położonego w Ł. przy al. (...), orzekł, że pozwanemu nie przysługuje uprawnienie do otrzymania lokalu socjalnego, nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 457 złotych oraz na rzecz interwenienta ubocznego kwotę 280 złotych- tytułem zwrotu kosztów procesu.

(wyrok zaoczny k. 73)

Pismem z dnia 30 sierpnia 2019 roku pozwany złożył wniosek o przywrócenia terminu do wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego, wnosząc jednocześnie sprzeciw. Pozwany wniósł o uchylenie wyroku zaocznego i rozpoznanie sprawy.

(pismo wraz ze sprzeciwem k. 92 – 95)

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 7 września 2020 roku Sąd przywrócił pozwanemu termin do wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego.

(postanowienie k. 238)

W dalszym toku postępowania strony podtrzymywały swoje stanowisko w sprawie, z tym że pełnomocnik powoda na rozprawie w dniu 07 września 2020 roku wskazał, że nie wnosi o zasądzenie kosztów procesu, z wyjątkiem kosztów opłaty od pozwu.

(elektroniczny protokół rozprawy z dnia 07 września 2020 roku 01:28:24 k. 200v)

Sąd Rejonowy ustalił stan faktyczny:

Spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego nr (...) położonego przy al. (...) w Ł. przysługiwało małżonkom M. i S. D..

(przydział lokalu socjalnego k. 27)

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Łodzi z dnia 28 kwietnia 1989 roku, sygnatura akt XV RC 1/89 orzeczono rozwód M. i S. D..

(wyrok k. 26)

S. D. zmarł w dniu 23 września 1998 roku, natomiast M. D. (2) zmarła 22 maja 2013 roku. Spadkobiercami po zmarłych rodzicach są bracia M. D. (1) i P. D..

(odpis skrócony aktu zgonu k. 28, postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku k. 37)

W spornym lokalu zameldowany jest M. D. (1), który tam zamieszkuje. Miejsce pobytu P. D. nie jest znane, w toku jest sprawa o uznanie go za zmarłego.

(wniosek o uznanie za zmarłego k. 21, zeznania pozwanego: elektroniczny protokół z rozprawy z dnia 07 września 2020 roku 00:32:53, k. 238)

Pozwany nie wnosi opłat za lokal. Zadłużenie wobec powodowej Spółdzielni wynosi około 60.000 złotych. Mimo licznych pertraktacji z powódką, pozwany nie został przyjęty w poczet członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) i nie została z nim zawarta umowa o ustanowienie spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu nr (...) przy al. (...).

(pisma k. 32 – 35)

M. D. (1) zakłóca porządek domowy i bezpieczeństwo lokatorów. Pozwany załatwia swoje potrzeby fizjologiczne przez balkon, a także wyrzuca i wylewa resztki jedzenia. Mieszkając na ósmym piętrze, zanieczyszcza balkony przynależące do lokali położonych poniżej. S. M. M. (2) zmuszona była do założenia specjalnego daszku nad swoim balkonem, ponieważ notorycznie zanieczyszczany był fekaliami pozwanego. W latach poprzednich do pozwanego przychodzili liczni koledzy, którzy urządzali libacje alkoholowe. Osoby te wraz z pozwanym wносиły sprzęty z lokalu. Nadto zachowywali się głośno, dzwonili w porach wieczornych i nocnych domofonem do sąsiadów. Obecnie w lokalu brak jest urządzeń sanitarnych, mebli kuchennych jak i pokojowych. W 2017 roku doszło do wycieku wody z lokalu pozwanego. W okresie zamieszkiwania pozwanego w lokalu dwukrotnie doszło do zaprószenia ognia. W grudniu 2018 roku

oraz w marcu 2019 roku w lokalu pozwanego przeprowadzana była kontrola Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

(pismo sąsiadów k. 29 – 31, protokół komisyjnego wejścia do mieszkania k. 23 – 24, protokół kontroli z 14 grudnia 2018 roku k. 15 – 18, protokół kontroli z 22 marca 2019 roku k. 67 – 70, zeznania świadka D. D.: elektroniczny protokół z rozprawy z dnia 24 sierpnia 2020 roku, 00:26:56, k. 229v – 230, zeznania świadka P. R.: elektroniczny protokół z rozprawy z dnia 24 sierpnia 2020 roku, 00:35:17, k. 230, zeznania świadka D. I.: elektroniczny protokół z rozprawy z dnia 24 sierpnia 2020 roku, 00:44:29, k. 230-230v, zeznania świadka T. R.: elektroniczny protokół z rozprawy z dnia 24 sierpnia 2020 roku, 00:53:42, k. 230v, zeznania świadka M. M. (2): elektroniczny protokół z rozprawy z dnia 24 sierpnia 2020 roku, 01:06:55, k. 231, zeznania świadka B. C.: elektroniczny protokół z rozprawy z dnia 24 sierpnia 2020 roku, 01:22:40, k. 231, zeznania świadka E. W.: elektroniczny protokół z rozprawy z dnia 24 sierpnia 2020 roku 01:37:37, k. 231v, zeznania świadka H. K.: elektroniczny protokół z rozprawy z dnia 07 września 2020 roku, 00:05:17, k. 237-237v, zeznania świadka M. P.: elektroniczny protokół z rozprawy z dnia 07 września 2020 roku 00:18:09, k. 237v, zeznania świadka Z. G. :elektroniczny protokół z rozprawy z dnia 07 września 2020 roku, 00:52:48, k. 238v, zeznania świadka D. C.: elektroniczny protokół z rozprawy z dnia 07 września 2020 roku 01:06:48, k. 238v)

Skrzynka pocztowa pozwanego w 2019 roku (czyli w okresie wydania wyroku zaocznego w niniejszej sprawie i doręczenia jego odpisu) była uszkodzona w ten sposób, że nie istniała możliwość jej zamknięcia. Usterka została naprawiona około 2 miesiące temu tj. w sierpniu 2020 roku.

(zeznania świadka T. R.: elektroniczny protokół z rozprawy z dnia 24 sierpnia 2020 roku, 00:53:42, k. 230v, zeznania świadka M. M. (2): elektroniczny protokół z rozprawy z dnia 24 sierpnia 2020 roku, 01:06:55 k. 231, zeznania świadka B. C.: elektroniczny protokół z rozprawy z dnia 24 sierpnia 2020 roku, 01:22:40, k. 231v, zeznania świadka E. W.: elektroniczny protokół z rozprawy z dnia 24 sierpnia 2020 roku, 01:37:37, k. 231v, zeznana pozwanego: elektroniczny protokół z rozprawy z dnia 07 września 2020 roku 00:25:52, k. 238)

Pozwany jest zarejestrowany w powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna. Nie pobiera on zasiłku. M. D. (1) korzysta z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ł.. Nie pobiera renty i emerytury, nie jest obłożnie chory ani nie posiada małoletnich dzieci wspólnie z nim zamieszkujących.

(pismo z Powiatowego Urzędu Pracy k. 149, pismo Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej k. 152 – 156, pismo Zakładu Ubezpieczeń Społecznych k. 59)

Sąd nie dał wiary zeznaniom pozwanego w części, w której wskazywał, że nie dokonywał czynności fizjologicznych przez balkon ani że nie wyrzucał resztek jedzenia czy napojów, bowiem stoi to w sprzeczności z zeznaniami licznych przesłuchanych w sprawie świadków, będących sąsiadami pozwanego.

Sąd pominął wniosek dowodowy zgłoszony w punkcie 9 pisma pełnomocnika pozwanego z dnia 19 grudnia 2019 roku o zwrócenie się przez Sąd o przesłanie dokumentacji medycznej leczenia pozwanego z Miejskiego Centrum (...), ponieważ urzędowo poświadczone odpisy lub wyciągi z dokumentów urzędowych tj. dokumentacji medycznej może uzyskać sama zainteresowana strona (art. 250§2 kpc).

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Na wstępie wskazać należy, że w sprawie zaistniały przesłanki do przywrócenia terminu do wniesienia sprzeciwu od wyroku zaocznego przez pozwanego. W toku postępowania pozwany wykazał, stosownie do treści art. 168 § 1 k.p.c., że niedokonanie czynności procesowej nastąpiło bez jego winy. Pozwany bowiem miał uszkodzoną skrzynkę pocztową – nie było możliwości jej zamknięcia. Z tego też powodu pozwany nie odebrał kierowanej do niego z Sądu korespondencji.

Powództwo było zasadne, stąd koniecznym było utrzymanie wyroku zaocznego z dnia 29 marca 2019 roku w mocy w zakresie punktów 1, 2, 3 i 5.

Materialnoprawną podstawę żądania eksmisji stanowi przepis art. 222 § 1 k.c., zgodnie z którym właściciel może żądać od osoby, która faktycznie włada jego rzeczą, ażeby rzecz została mu wydana, chyba że osobie tej przysługuje skuteczne względem właściciela uprawnienie do władania rzeczą. Dla oceny zasadności roszczeń w oparciu o wskazaną regulację prawną konieczne jest więc ustalenie, czy podmiot, który faktycznie rzeczą włada, nie dysponuje skutecznym względem właściciela uprawnieniem do wykonywania powyższego.

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, który stał się podstawą czynionych przez Sąd ustaleń faktycznych, stwierdzić należało, iż powodowa Spółdzielnia jest bezspornie właścicielem przedmiotowego lokalu, a pozwanemu nie przysługuje skuteczne względem powódki prawo do władania lokalem mieszkalnym numer (...) położonym w Ł. przy al. (...). Tytuł prawny w postaci spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego przysługiwał matce pozwanego – M. D. (2), która zmarła w 2013 roku. Zgodnie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 roku o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz.U.2020.1465 t.j. z dnia 2020.08.27) spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego wygasa z chwilą ustania członkostwa oraz w innych wypadkach określonych w niniejszym rozdziale. Pozwany zamieszkiwał w spornym lokalu jako syn M. D. (2), a zatem zajmował lokal na podstawie stosunku prawnego zbliżonego do użyczenia. W konsekwencji wygaśnięcie tytułu prawnego do lokalu mieszkalnego wobec matki pozwanego w wyniku jej śmierci skutkowało wygaśnięciem przysługującego pozwanemu pochodnego od matki tytułu prawnego do lokalu. Zgodnie zaś z art. 15 ust. 2 w/w ustawy w przypadku wygaśnięcia spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego w następstwie śmierci uprawnionego roszczenia o zawarcie umowy o ustanowienie spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego przysługują jego osobom bliskim. W sprawie niniejszej pozwany M. D. (1) nie zawarł z powodową Spółdzielnią umowy o ustanowienie spółdzielczego lokatorskiego prawa do lokalu mieszkalnego. W myśl art. 7 ust. 1 powołanej ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych w ciągu 3 miesięcy po wygaśnięciu tytułu prawnego do lokalu mieszkalnego osoby, którym przysługiwało spółdzielcze prawo do lokalu, oraz zamieszkujące w tym lokalu osoby, które prawa swoje od nich wywodzą, są obowiązane do opróżnienia lokalu, co uzasadniało nakazanie opróżnienia lokalu.

W dalszej kolejności rozważenia wymagało, czy pozwanemu przysługuje uprawnienie do zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego. Zgodnie z art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz.U.2020.611 t.j. z dnia 2020.04.07.) w wyroku nakazującym opróżnienie lokalu sąd orzeka o uprawnieniu do otrzymania lokalu socjalnego bądź o braku takiego uprawnienia wobec osób, których nakaz dotyczy. Obowiązek zapewnienia lokalu socjalnego ciąży na gminie właściwej ze względu na miejsce położenia lokalu podlegającego opróżnieniu. Zgodnie z ust. 3 przepisu art. 14 ustawy o ochronie praw lokatorów, Sąd, badając z urzędu, czy zachodzą przesłanki do otrzymania lokalu socjalnego, orzeka o uprawnieniu do lokalu socjalnego biorąc pod uwagę dotychczasowy sposób korzystania z lokalu oraz szczególną sytuację materialną i rodzinną osób, których nakaz opróżnienia lokalu dotyczy. Natomiast w myśl art. 14 ust. 4 wyżej wymienionej ustawy sąd nie może orzec o braku uprawnienia do otrzymania lokalu socjalnego wobec: małoletnich, niepełnosprawnych, ubezwłasnowolnionych oraz osób sprawujących nad nimi opiekę i wspólnie z nimi zamieszkałych, kobiet w ciąży, obłożnie chorych, emerytów i rencistów spełniających kryteria do otrzymania świadczenia z pomocy społecznej, osób posiadających status bezrobotnego, osób spełniających przesłanki określone przez radę gminy w drodze uchwały – chyba, że osoby te mogą zamieszkać w innym lokalu niż dotychczas używany. Przepisu ust. 4 nie stosuje się jednak do osób, które utraciły tytuł prawny do lokalu niewchodzącego w skład publicznego zasobu mieszkaniowego, z wyjątkiem osób, które były uprawnione do używania lokalu na podstawie stosunku prawnego nawiązanego ze spółdzielnią mieszkaniową albo z towarzystwem budownictwa społecznego (art. 14 ust. 7). M. D. (2) korzystała z lokalu na podstawie przydziału dokonanego przez Spółdzielnię w 1987 roku, a więc jej przysługiwało spółdzielcze lokatorskie prawo do lokalu mieszkalnego. Prawo takie nie przysługiwało natomiast M. D. (1), który korzystał z lokalu wyłącznie na zasadzie użyczenia lokalu przez matkę, a zatem nie wiązał go „stosunek prawny nawiązany ze spółdzielnią mieszkaniową”. W odniesieniu do pozwanego brak zatem obligatoryjnej podstawy otrzymania lokalu socjalnego, wobec czego ocena, czy ma on prawo do zawarcia umowy najmu lokalu socjalnego, czy nie powinna być dokonana na zasadach ogólnych, tj. art. 14 ust. 3 ustawy a zatem biorąc pod uwagę dotychczasowy sposób korzystania z lokalu oraz sytuację materialną i rodzinną. Jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego pozwany jest bezrobotny i korzysta z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ł.. Nie pobiera

renty i emerytury, nie jest obłożnie chory, nie posiada małoletnich dzieci wspólnie z nim zamieszkujących. Jednakże przeciwko przyznaniu prawa do lokalu socjalnego pozwanemu, które ostatecznie przeważało przemawia rażąco naganne zachowanie, opisane w stanie faktycznym, które- mimo zawężenia rodzaju nagannych zachowań- występują nadal.

Pozwany przegrał niniejszy proces w całości. Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, pozwany winien zwrócić powódce poniesione przez nią koszty procesu (art. 98 § 1 k.p.c.). Żądanie zwrotu kosztów powódka ograniczyła do zwrotu kosztów opłaty od pozwu, która w niniejszej sprawie wyniosła 200 zł (art. 27 pkt 11 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych).

Z racji tego, że pozwanemu ustanowiono pełnomocnika z urzędu, w punkcie 3 wyroku z dnia 21 września 2020 roku przyznano adwokat P. G. kwotę 147,60 zł tytułem udzielania nieopłaconej pomocy prawnej pozwanemu, zgodnie z § 13 pkt 1 oraz § 4 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu.

Zgodnie z art. 107 in fine k.p.c. Sąd może przyznać interwenientowi koszty interwencji od przeciwnika obowiązane do zwrotu kosztów. Miasto Ł. przystąpiło do sprawy po stronie powoda. Uzasadniało to utrzymanie wyroku zaocznego w mocy w zakresie tych kosztów. Na zasądzoną kwotę złożyła się kwota piątej części opłaty od pozwu w wysokości 40 zł (art. 19 ust. 3 pkt 1 w zw. Z art. 27 pkt 11 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych) oraz kwota 240 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego (§ 7 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych).